

**Postanowienie z dnia 27 lutego 1997 r.
I PKN 40/96**

**O charakterze pisma procesowego jako środka zaskarżenia wyroku
pierwszoinstancyjnego rozstrzyga treść pisma, a nie jego nazwa.**

Przewodniczący SSN: Andrzej Kijowski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Józef Iwulski, Maria Mańkowska.

Sąd Najwyższy, z udziałem prokuratora Prokuratury Krajowej Piotra Wiśniewskiego, po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 1997 r. sprawy z powództwa Jana W. przeciwko Spółdzielni Handlowo-Produkcyjnej w Z. o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia warunków pracy i płacy, na skutek kasacji Ministra Sprawiedliwości [...] od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Złotoryi z dnia 13 marca 1996 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d r z u c i ć kasację.

U z a s a d n i e n i e

Powód Jan W. w pozwie z dnia 6 lutego 1996 r., sprecyzowanym na rozprawie w dniu 13 marca 1996 r., domagał się uznania za bezskuteczne wypowiedzenia warunków pracy i płacy, dokonanego mu przez pozwaną Spółdzielnię Handlowo-Produkcyjną w Z. w dniu 29 stycznia 1996 r. Z treści tego wypowiedzenia, dołączonego do pozwu jako załącznik, wynika, że powód był zatrudniony na pół etatu jako specjalista do spraw bhp i na pół etatu jako dozorca w budynku administracyjnym Spółdzielni. Pismem datowanym 25 stycznia 1996 r. i doręczonym powodowi w dniu 29 stycznia 1996 r., Spółdzielnia z powołaniem się na redukcję zatrudnienia wypowiedziała zainteresowanemu drugie pół etatu i zaproponowała od dnia 1 maja 1996 r. pracę na stanowisku specjalisty do spraw bhp w połowie normy czasu pracy i za wynagrodzeniem w wysokości 180 zł. Powód zarzucił w pozwie, że to wypowiedzenie zmieniające zostało dokonane bez udziału NSZZ Pracowników Spółdzielni, którego jest przewodniczącym.

Temu twierdzeniu powoda nie zaprzeczyła pozwana Spółdzielnia, która odpowiadając na pozew w dniu 22 lutego 1996 r. podniosła jedynie, że nie była w stanie ustalić, czy w jej zakładzie "istnieje zarejestrowana organizacja związkowa" oraz jaki jest ewentualnie skład oraz kadencja jej statutowych organów.

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Złotoryi wyrokiem z dnia 13 marca 1996 r. [...], oddalił powództwo bez obciążania powoda kosztami procesu. Natomiast postanowieniem z dnia 15 maja 1996 r. Sąd ten odrzucił złożony przez powoda w dniu 11 maja 1996 r. wniosek o wydanie wyroku z uzasadnieniem, uznając za spóźniony wniosek o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku.

Powyższy wyrok kasacją z dnia 18 listopada 1996 r. zaskarżył Minister Spra-

wiedliwości, zarzucając rażące naruszenie: art. 3 § 2 KPC (w brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 1996 r.), art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz. U. Nr 16, poz. 95 ze zm.), art. 32 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 55, poz. 234 ze zm.), art. 10 ust. 3 i art. 10a ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1990 r. Nr 4, poz. 19 ze zm.), a także naruszenie interesu Rzeczypospolitej Polskiej. Wskazując na powyższe zarzuty, Minister Sprawiedliwości na podstawie art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189) domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. [...]

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przesłanką warunkującą przystąpienie do badania skargi kasacyjnej pod względem merytorycznym, jest uprzednie ustalenie jej dopuszczalności. Jako podstawę wniesienia przedmiotowej skargi Minister Sprawiedliwości wskazał art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189). Przepis art. 12 ust. 1 tej ustawy stanowi, że w okresie dwóch lat od dnia jej wejścia w życie, tj. od dnia 1 lipca 1996 r., Minister Sprawiedliwości-Prokurator Generalny może (obok Rzecznika Praw Obywatelskich) w drodze kasacji zaskarżyć wydane przed tym dniem prawomocne orzeczenie sądu pierwszej instancji lub sądu rewizyjnego kończące postępowanie w sprawie, stosując podstawy i terminy, które były przewidziane dla rewizji nadzwyczajnej. Uczynienie użytku z cytowanej kompetencji jest więc dopuszczalne jedynie wobec orzeczeń prawomocnych, a więc orzeczeń, co do których nie przysługuje środek odwoławczy lub inny środek zaskarżenia (art. 363 § 1 KPC).

Przymiotu prawomocności nie ma jednak orzeczenie objęte niniejszą kasacją, gdyż zostało przez powoda w ustawowym terminie zaskarżone rewizją. Tak bowiem należy zakwalifikować pismo powoda skierowane do Sądu Rejonowego w dniu 22 marca 1996 r. Co prawda sformułowanie tego pisma sugeruje zwracanie się o "wykładnię prawną" i "prawidłową interpretację przepisów do przedmiotowej sprawy", ale z jego treści wyraźnie wynika, że powód kwestionuje wydane orzeczenie, gdyż wypowiedzenie mu przez stronę pozwaną warunków pracy i płacy nie spełnia - zdaniem skarżącego - wymagań przewidzianych "przepisami wykonawczymi" dotyczącymi pełnienia funkcji związkowej. Takiej oceny prawnego charakteru pisma z dnia 22 marca 1996 r. nie zmienia fakt, że do jego treści został włączony nie podnoszony w postępowaniu argument o przysługiwaniu powodowi ochrony z tytułu pełnienia funkcji radnego.

Analizowane tu pismo nie spełniało oczywiście wymagań, jakie obowiązujący wówczas przepis art. 370 KPC ustanawiał wobec rewizji, ale rzeczą Sądu Rejonowego

było wezwanie powoda do poprawienia lub uzupełnienia pisma w tygodniowym terminie pod rygorem jego zwrotu (art. 130 § 1 KPC). Żądanie uzupełnienia braków pisma procesowego jest stronie przekazywane drogą korespondencyjną. Tymczasem Sąd, jak wynika z adnotacji poczynionych na piśmie powoda, wezwał go do sekretariatu na dzień 9 kwietnia 1996 r., po czym w dniu 15 kwietnia 1996 r. udzielił mu bliżej nie określonej "informacji ustnej" [...]. Charakteru owej ustnej informacji nie wyjaśnił Sąd Rejonowy również w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, sporządzonym na wezwanie Sądu Najwyższego zgodnie z § 107 ust. 2 regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych, chociaż w ostatnim akapicie tego uzasadnienia jest mowa o mandacie radnego, który to wątek powód podniósł po raz pierwszy w piśmie z dnia 22 marca 1996 r.

Wskazany tryb usuwania formalnych braków pisma procesowego jest niedopuszczalny, więc strona nie może ponosić konsekwencji jego zastosowania. Próbą ich przypisania powodowi jest zaś postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 15 maja 1996 r. Orzeczenie to kwalifikuje bowiem pismo powoda z dnia 11 maja 1996 r. "o wydanie wyroku z uzasadnieniem" jako wniosek o sporządzenie uzasadnienia i odrzuca go na podstawie art. 328 § 1 KPC (w brzmieniu sprzed 1 lipca 1996 r.), chociaż pismem tym potwierdzony został wcześniejszy zamiar rewidowania wyroku.

Rewizji powoda wniesionej w dniu 22 marca 1996 r. trzeba więc nadać odpowiedni bieg. Natomiast kasację Ministra Sprawiedliwości należało odrzucić jako przedwczesną, a tym samym niedopuszczalną, co też Sąd Najwyższy uczynił na podstawie art. 393⁸ § 1 KPC w związku z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 1 marca 1996 r.

=====